

PROTOKÓŁ

**z I spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy
przeprowadzonego w ramach opracowania Planów zadań ochronnych
dla obszarów Natura 2000 Jaćmierz PLH180032
i Ladzin PLH180038
w dniu 14.05.2015 roku.**

Spotkanie odbyło się w Zarszynie. Jego organizatorem była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Miało na celu przedstawienie projektu 309/2014/Wn09/OP-XN-02/D „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz ze wzmocnieniem instytucji sprawującej nadzór nad obszarami Natura 2000 w województwie podkarpackim”, w ramach którego obecnie opracowywane są plany zadań ochronnych na obszarze województwa podkarpackiego. Przedstawiono metodyki oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony gatunków i siedlisk, zasady funkcjonowania Zespołu Lokalnej Współpracy, a także charakterystykę obszaru.

PROGRAM SPOTKANIA:

- Prezentacja zespołu zaangażowanego w proces powstawania PZO (RDOŚ w Rzeszowie, wykonawca projektu PZO);
- Podanie ogólnych założeń tworzenia PZO;
- Przedstawienie informacji o obszarze zebranych i wstępnie przeanalizowanych przez koordynatora PZO,
- Identyfikacja grup interesu – utworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy;
- Ustalenie zasad dalszej współpracy i sposobów komunikowania się, (spotkania dyskusyjne, PIK, strona www, itd.);
- Ustalenia zakresu prac do wykonania między spotkaniami.

PROWADZĄCY I PRELEGENCI:

Barbara Antosyk – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie,

Dominik Wróbel – wykonawca planu zadań ochronnych dla obszarów PLH 180032 Jaćmierz i PLH 180038 Ladzin.

UCZESTNICY:

Robert Stramecki - Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie
Inspektorat Sanok,

Aneta Woźniak - Urząd Gminy Zarszyn,

Rafał Ptak - Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie,

Mateusz Nawalaniec - Starostwo Powiatowe w Sanoku,

Krzysztof Oberc - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Zarząd Zlewni
Wisłoki i Wisłoka w Rzeszowie, Nadzór Wodny w Krośnie,

Paweł Strączek - gospodarstwo rolne,

Jan Kuczma - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w
Sanoku,

Maria Konieczna - Stowarzyszenie Społeczno - Kulturalne Miłośników Ziemi Bażanowsko -
Jaćmierskiej,

Mariusz Bałaban - Urząd Gminy Besko,

Paweł Panas - Nadleśnictwo Rymanów,

Barbara Kulak - Nadleśnictwo Rymanów,

Marek Kielar - Starostwo Powiatowe w Krośnie,

Stanisław Majda - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Krośnie,

PRZEBIEG SPOTKANIA

Rozpoczęcie spotkania i prezentacje:

Spotkanie rozpoczęła pani Barbara Antosyk, która przywitała uczestników, przedstawiła pracowników RDOŚ odpowiedzialnych za realizację projektu oraz wykonawcę pzo. W trakcie prezentacji omówiła założenia projektu, w ramach którego realizowane są pzo dla 17 obszarów Natura 2000 w województwie podkarpackim, zasady tworzenia dokumentów, rolę Zespołu Lokalnej Współpracy, formy przekazania informacji oraz formy kontaktu z koordynatorem projektu pzo.

Następnie głos zabrał Pan Dominik Wróbel, który w trakcie prezentacji scharakteryzował przedmiotowe obszary oraz cele ochrony. Przedstawił również zakres prac jakie zostaną wykonane do następnego spotkania.

Przedstawione prezentacje zamieszczone są na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie (<http://rzeszow.rdos.gov.pl>) w zakładce „Plany zadań ochronnych”.

Dyskusja

Pan Paweł Strączek

Zapytał, czy podobny cykl spotkań nie powinien się odbyć przed utworzeniem obszaru, gdyż osoby posiadające tam grunty nic o nim nie wiedziały.

Pan Dominik Wróbel

Wyjaśnił, że w 2008 roku, czyli wówczas gdy obszar został zaprojektowany, Polska miała znaczne opóźnienie z wdrażaniem Dyrektywy Siedliskowej. Powołano wówczas Wojewódzkie Zespoły Specjalistyczne, które miały w krótkim czasie nadrobić zaległości. Odbył się jednak wówczas cykl spotkań informacyjnych dla gmin województwa podkarpackiego, który miał przybliżyć informacje dotyczące obszarów Natura 2000. Ponadto wszelkie zmiany w tym zakresie zawsze konsultowane są z gminami. Do gmin więc na pewno te informacje dotarły. Najwyraźniej dalej przekazane nie zostały.

Pan Paweł Strączek

Przyznał, że gminy informację otrzymały, jednak po odesłaniu opinii o projekcie, zwykle negatywnej, nie otrzymały końcowej decyzji. Gminy nie wiedziały więc czy obszar został utworzony czy też nie. Jest to błąd w procedurze tworzenia sieci Natura 2000.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że trudno mu się odnieść do procedury, gdyż nie jest jej autorem. Podkreślił, że należy skupić się na czasach obecnych, bo dyskusja o przeszłości niczego nie zmieni.

Pan Paweł Strączek

Zapytał, jak Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie wyobraża sobie realizację zadań ochronnych, skoro jest to głównie własność prywatna. Co jeśli właściciel nie będzie chciał sam realizować zadań, a jednocześnie nie pozwoli by RDOŚ wszedł na jego teren by je zrealizować.

Pan Dominik Wróbel

Wyjaśnił, że plan zadań ochronnych ma na celu wskazanie działań jakie należy w określonym miejscu przeprowadzić. Zadaniem RDOŚ jest pozyskanie na to środków i zawarcie odpowiednich umów z właścicielami by owe zadania mogły być zrealizowane. Jednocześnie RDOŚ nie może zmusić właścicieli, by realizowali zadania, które obarczają ich kosztami.

Pan Paweł Strączek

Wskazał, że teraz coraz mniej ludzi użytkuje łąki i jest skłonnych do ponoszenia związanych z tym kosztów.

Pan Dominik Wróbel

Przyznał, przedmówcy rację wskazując, że plan zadań ochronnych jest bardzo dobrym narzędziem do pozyskiwania środków finansowych na ten cel. Sporządzający dokument wskazuje gdzie należy wykonać określone działanie oraz jaki jest jego koszt, co daje mu możliwość ubiegania się o środki na jego realizację. Obecnie działania związane z ekstensywnym użytkowaniem łąk finansowane są z programów rolnośrodowiskowych, nie wiadomo jednak jak będzie to wyglądało gdy owe programy się skończą. Na razie wiele osób z nich korzysta.

Pan Paweł Strączek

Wskazał, że na łąki wcześniej przekształcone na grunty orne przez 5 lat nie można dostać dopłat rolnośrodowiskowych. Właściciele więc tu przez pewien czas żadnych dopłat nie dostaną, a koszty ponosić będą.

Pan Dominik Wróbel

Wskazał, że program rolnośrodowiskowy funkcjonuje niezależnie od planów zadań ochronnych i może być jednym z narzędzi służących do realizacji zapisanych w planie zadań, ale nie jedynym. Sporządzający plan decyduje jakie znajdą się w nim zapisy i jak rozwiążą obecne problemy, a Zespół Lokalnej Współpracy może takie zapisy zaproponować, wraz z kalkulacją kosztów ich realizacji.

Pan Marek Kielar

Zapytał czy w planie mogą się znaleźć zalecenia odnośnie lokalizacji turbin wiatrowych.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że mogą, przy czym muszą być bezpośrednio powiązane z przedmiotami ochrony obszaru, czyli ich umieszczenie w dokumencie przekłada się na ocenę ich wpływu na obszar, jeśli taki wpływ da się zdiagnozować. W przypadku wiatraków oddziaływanie wiąże się nie tylko z posadowieniem samej turbiny, ale także z pracami budowlanymi jakie należy przy tym wykonać oraz późniejszym serwisowaniem. Z uwagi na zapisy w dokumentach planistycznych wpływ turbin wiatrowych na obszar zapewne zostanie przeanalizowany. Zachęcił do ścisłej współpracy w tym zakresie.

Pani Barbara Antosyk

Podkreśliła jak ważna dla wykonawcy pzo i RDOŚ w Rzeszowie jest współpraca z Zespołem i jest to jednym z powodów dla którego pierwsze spotkanie ZLW organizowane jest przed

rozpoczęciem prac. Następne spotkania będą organizowane po zakończeniu prac terenowych i opracowaniu dokumentu. Dodała, że RDOŚ z Rzeszowie zależy by informacja o pracach nad dokumentem dotarła do wszystkich zainteresowanych osób.

Pan Paweł Strączek

Zapytał czy planowane prace pozwolą na diagnozę aktualnego stanu obszarów.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że prace mają na celu uzyskanie pełnej i aktualnej wiedzy o stanie i rozmieszczeniu przedmiotów ochrony w obszarze, a także o zagrożeniach i sposobach ochrony. Komplet tych materiałów zostanie przekazany przed II spotkaniem ZLW wszystkim zainteresowanym.

Pani Barbara Kulak

Zapytała czy właściciele gruntów położonych w obszarze mogą mieć wpływ na to jak będzie granica.

Pan Dominik Wróbel

Wyjaśnił, że granica jest przyjęta przez Komisję Europejską i w ramach pzo nie można jej zmienić, można jedynie zaproponować jej zmianę, a ile jest dla tego uzasadnienie merytoryczne. W ramach pzo może być też zaproponowana korekta przebiegu, która pozwoli ją uczynić np. opierając o szczegóły terenowe lub granice działek. Niezależnie jednak od propozycji zmian, zarządzenie ustanawiające pzo odnosić się będzie do aktualnej granicy obszaru.

Pan Paweł Panas

Zapytał w jaki sposób i z jaką szczegółowością będą określone działania ochronne.

Pan Dominik Wróbel

Wyjaśnił, że konkretne działania będą przywiązane do konkretnego miejsca. Podany będzie również koszt i podmiot odpowiedzialny za ich wykonanie. Mogą się jednak zdarzyć również zapisy ogólne, które tyczyć będą całego obszaru.

Pani Barbara Antosyk

Dodała, że przy tak małych obszarach zapisy mogą być bardzo szczegółowe i odnosić się do konkretnych działek. Uzupełniła wcześniejsze wypowiedzi, wskazując, że zmiana granicy wynikać może tylko z przesłanek merytorycznych, zaś sama procedura zmiany nie jest elementem sporządzania pzo. RDOŚ w przypadku każdej propozycji zmiany ocenia czy są ku temu merytoryczne przesłanki i jeśli takie znajdzie, przesyła wniosek do GDOŚ. Zmiana granicy następuje jednak dopiero po akceptacji Komisji Europejskiej.

Pan Paweł Panas

Zapytał czy wykonawcy są w posiadaniu SDF (Standardowy Formularz Danych) dla obu obszarów.

Pan Dominik Wróbel

Wyjaśnił, że wszystkie dokumenty SDF są dostępne na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Pan Paweł Panas

Zauważył, że rola Zespołu Lokalnej Współpracy nie jest do końca taka jak ją RDOŚ przedstawia, gdyż może on wносить uwagi, jednak nie ma wpływu na sposób ich rozpatrzenia. Kwestie merytoryczne pozostają w gestii RDOŚ i wykonawcy planu.

Pan Dominik Wróbel

Opowiedział, że dotychczasowa praktyka wskazuje, że uwagi ZLW uwzględniane są w bardzo szerokim zakresie.

Pan Paweł Panas

Wskazał, że wedle jego wiedzy nie do końca tak jest. Zauważył, że wykonawca planu będzie oceniał stan siedlisk, więc może należałoby przedyskutować w gronie ZLW przyjętą metodykę.

Pan Dominik Wróbel

Wyjaśnił, że do wielu siedlisk i gatunków metodyki są ustalone, a jeśli ich brakuje można oprzeć się na metodykach dla zbliżonych siedlisk i gatunków.

Pan Paweł Panas

Zapytał jakie metodyki autorskie zostaną zastosowane.

Pani Barbara Antosyk

Wyjaśniła, że wykonawca pzo jest zobligowany by oprzeć się na metodykach opracowanych przez GIOŚ. W przypadku tych gatunków i siedlisk dla których metodyk brakuje, wykonawca proponuje w jaki sposób zostanie wykonana ocena. Tego rodzaju materiały wykonawcy aktualnie przekazują do RDOŚ.

Pan Dominik Wróbel

Dopowiedział, że metodyki dla obu obszarów przesłał już do RDOŚ. Niemniej brakująca w tym wypadku metodyka dla czerwończyka nieparka nie jest metodyką autorską, lecz jest oparta na metodyce istniejącej. Podobna była stosowana w obszarze Horyniec i nikt nie zgłaszał zastrzeżeń.

Pani Barbara Antosyk

Poinformowała, że metodyki mogą być udostępnione na wniosek zainteresowanych osób.

Pan Dominik Wróbel

Dopowiedział, że metodyki zamieszczone są na stronie GIOŚ i tam można się z nimi zapoznać.

Pan Paweł Panas

Wskazał, że obszary Natura 2000 funkcjonują w polskim prawie, więc nie można twierdzić, że jest to europejska forma ochrony przyrody, jak to było mówione na wstępie.

Pani Barbara Antosyk

Potwierdziła, że są wymienione w ustawie o ochronie przyrody jako odrębna forma ochrony.

Pan Dominik Wróbel

Zwrócił uwagę, że jednak nie w pełni jest to polska forma ochrony przyrody, gdyż przykładowo o zmianie granic decyduje Komisja Europejska.

Pan Paweł Panas

Zwrócił uwagę na aspekty ekonomiczno-społeczne, wskazując, że pzo jest dokumentem o wysokiej randze, który może wpływać na zapisy planów zagospodarowania przestrzennego. Mimo, że nie można w nim zawrzeć zakazów, to jednak określa on pewien stan na najbliższe 10 lat.

Pan Dominik Wróbel

Wyjaśnił, że w dokumencie jest miejsce na analizę tego rodzaju uwarunkowań. Dodał, że z jego doświadczeń wynika, iż znacznie mniej korzystny dla właścicieli, inwestorów czy samorządów jest brak pzo dla obszarów Natura 2000. Plan wprowadza pewne ograniczenia, ale jednocześnie wskazuje co jest potrzebne dla ochrony obszaru, ułatwiając choćby przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

Pan Paweł Panas

Zakończył swoją wypowiedź, wskazując, że pzo będzie obowiązywał w innej perspektywie czasowej niż programy rolnośrodowiskowe, z tego względu nie powinno to być ściśle powiązane.

Pan Dominik Wróbel

Powtórzył, że nie ma takiej zależności. Zapisy zostaną skonstruowane tak, by programy rolnośrodowiskowe były tylko jednym z możliwych narzędzi realizacji zadań.

Pani Barbara Antosyk

Dopowiedziała, że ustawodawca nałożył na RDOŚ obowiązek realizacji takich działań, ale jednocześnie nie wyposażył w niezbędne środki finansowe. Pieniądze pozyskiwane są więc z różnych źródeł, m.in. z projektu LIFE. Bez wątpienia zapisy zawarte w pzo ułatwiają ich zdobycie.

Pan Rafał Ptak

Zapytał czy na drugim spotkaniu ZLW będzie można zapoznać się z mapami obrazującymi aktualny zasięg siedlisk i porównać z tym, który stwierdzono w 2008 r.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że takie dane będą dostępne i będzie je można łatwo porównać. Będą dostępne również informacje odnośnie stanu poszczególnych płatów siedlisk (oceny: FV – stan właściwy, U1 – niezadowolający, U2 – zły). Ocena wynika ze wskaźników, które zdefiniowane są w metodyce.

Pan Paweł Strączek

Zwrócił uwagę, że prawie 50% obszaru Jaćmierz zostało przekształcone.

Pan Dominik wróbel

Odpowiedział, że fakt ten na pewno znajdzie odzwierciedlenie w wynikach inwentaryzacji.

Pani Barbara Antosyk

Zaprosiła do wspólnej pracy nad projektem pzo, podziękowała za przybycie i zaprosiła na posiłek.

Opracował:

Dominik Wróbel